

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.22/2024/8. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2024. évi április hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2024. január 17. napján kelt B.231/2023/15. számú ítéletét **megváltoztatja** azzal, hogy

a sértettől lefoglalt egy db dzseki (B100012088457), egy db férfi felsőruházat (B100012088470), egy db póló (B100012088482), egy db farmernadrág (B100012088494), egy pár zokni (B100012088509) és egy pár sportcipő (B100012088510) lefoglalását megszünteti, és sértett1 sértettnek kiadni rendeli.

Ha a dolog átvételére jogosult vagyoni érdekelt a lefoglalás megszüntetéséről és a dolog kiadásáról szóló határozat vagy a dolog átvételére vonatkozó felhívás, továbbá a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

Egyebekben helybehagyja az elsőfokú bíróság ítéletét azzal, hogy annak száma 3.B.231/2023/15. és a vádlott magyar állampolgár.

A bíróság Terhelt1 vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2024. január 17. napjától, a mai napig 2024. április 17. napjáig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 12.506,- (Tizenkettőezer-ötszázhat) Ft bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

I n d o k o l á s

[1] Terhelt1 vádlottat a Tatabányai Törvényszék 2024. január 17. napján tartott előkészítő ülésen kihirdetett – helyesen – 3.B.231/2023/15. számú ítéletében bűnösnek mondta ki emberölés büntetnének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés], és ezért őt 6 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint kötelezte a vádlottat az ügyben felmerült bűnügyi költség megfizetésére is.

[2] Az ítélet ellen a vádlott és a védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

[3] A vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában a büntetés mérséklését, alacsonyabb tartamú szabadságvesztés kiszabását kérte. Jogi érvelése szerint az elsőfokú bíróság által is hangsúlyozott enyhítő körülmények nagyobb számára és túlsúlyára, illetve a vádlott személyi körülményeire tekintettel indokolt nem csupán a törvényi minimumhoz közeli tartam, hanem a törvényi minimumban, azaz 5 évben meghatározott szabadságvesztés kiszabása.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.37/2024/1-I. számú átiratában a bűnjelek vonatkozásában az elsőfokú ítélet megváltoztatását, egyebekben annak helybenhagyását indítványozta. A sértettől lefoglalt ruházat (dzseki, férfi felsőruházat, póló, farmernadrág, zokni és sportcipő) lefoglalásának megszüntetését és a sértett részére történő kiadását kérte a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontjára és a Be. 321. § (1) bekezdésére hivatkozással, mivel ezekről a törvényszék nem rendelkezett.

[5] Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályokat betartva tartotta meg az előkészítő ülést. Hangsúlyozta, hogy a törvényszék a törvényi előfeltételek fennállásáról meggyőződve fogadta el a vádlott bűnösséget beismerő és a tárgyaláshoz való jogáról lemondó nyilatkozatát, majd alapította a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira.

[6] A tényállásból a törvényszék helyes következtetést vont a vádlott büntetőjogi felelősségére, a vádlott terhére rótt bűncselekmény jogi minősítése is helytálló.

[7] A büntetéskiszabási körülmények körében az enyhítő körülmények sorából a vádlott beszámítási képességét nem befolyásoló személyiségzavara mellőzendő, a többi körülményt pontosan vette számba és a súlyuknak megfelelően értékelte.

[8] A nyilvános ülésen a vádlott védője fenntartotta a fellebbezés írásbeli indokolásában írtakat. Nyomatékosította, hogy az enyhítő körülmények túlsúlya, különösen az, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetése után feladta magát, és a hatósággal együttműködött, lehetővé teszi a mértékes indítvány alatti, törvényi minimumhoz közelebbi, vagy a törvényi minimumnak megfelelő tartamú szabadságvesztés kiszabását.

[9] A nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője fenntartotta az átiratban foglalt indítványát. Kiemelte, hogy a büntetés kiszabási körülményeket nagyrészt helyesen vette számba a bíróság, és azokat a súlyuknak megfelelően értékelte. A vádlott terhére rótt bűncselekmény 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, az irányadó középérték 10 év. Az ügyész mértékes indítványa 6 év volt, tehát az ügyész maximálisan figyelembe vette a vádlott javára szóló enyhítő körülményeket. Ugyanakkor az enyhítő körülmények pontosítása szorúlnak: a személyiségzavart nem lehet enyhítő körülményként figyelembe venni, mert a beszámítási képességét nem érinti. Ugyancsak nem enyhítő körülmény az elsőfokú ítélet [21.2] bekezdésében rögzített körülmény, mert a vádlott 2023. március 17-től – egy éve - van letartóztatásban, amely az elévülési időhöz képest nem tekinthető hosszú időnek. A súlyosító körülmények között értékelt, a sértett maradandó fogyatékoságával összefüggésben megjegyezte, hogy abban a sértettnek is van közrehatása, mert az ő hibájából nem került sor egy műtéti beavatkozás végrehajtására, ami esetlegesen ezt a sérülést helyre tudta volna hozni.

[10] Összességében a törvényszék eltúlzottnak nem tekinthető, arányos, a középértéktől messze elmaradó tartamú szabadságvesztést szabott ki, amiben maximálisan értékelést nyertek a vádlott javára helytállóan felsorolt enyhítő körülmények, így annak helybenhagyása indokolt.

[11] A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánta a cselekményét.

[12] A bejelentett fellebbezés tartalmára és Be. 580. § (2) bekezdésében rögzített felülbírálati korlátra figyelemmel, az ítéltábla a törvényszék ítéletének felülbírálata során a Be. 590. § (3), (5) és (7) bekezdései szerint járt el, melynek eredményeképpen a védelmi fellebbezést nem ítélte alaposnak.

[13] A korlátozott felülbírálat keretében az ítéltábla vizsgálta a Be. 590. § (5) bekezdése alapján, hogy volt-e olyan abszolút vagy relatív eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének lenne helye, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést, a terheltet fel kell-e menteni vagy meg kell-e szüntetni az eljárást, illetve a bűncselekmény minősítése törvényes-e, továbbá vizsgálandó a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezés, amely jelen eljárásban a fellebbezés tárgya. Hivatalból vizsgálta emellett az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is.

[14] Ugyanakkor a Be. 591. § (2) bekezdése és az 583. § (3) bekezdés alapján nem vizsgálhatta az elsőfokú ítélet megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[15] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan a Be. 607. § (1) bekezdésben és a Be. 608. § (1) bekezdésben rögzített hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette és a felülbírálatot gátolta volna.

[16] A vád 2023. december 4. napján történt érkezését követően a törvényszék az ügyet előkészítő ülésre tűzte ki 2024. január 17. napjára. Az előkészítő ülésen az eljárási törvénynek megfelelően oktatta ki a jogaira és a bűncselekmény beismerésének következményeire a vádlottat, majd törvényesen fogadta el a vádlott beismerő nyilatkozatát.

[17] A megállapított tényállásból a törvényszék helyesen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, a terhére megállapított bűncselekmény minősítése törvényes, megfelel az anyagi jog szabályainak. A minősítéshez fűzött jogi indokolás ([14] és [15] bekezdés) azonban kiegészítésre szorul az alábbiak szerint.

[18] Az emberölés elkövetési magatartása nyitott törvényi tényállás: a Btk. 160. § (1) bekezdése szerint, „aki mást megöl”, az valósítja meg.

[19] Az irányadó tényállás alapján - a 3/2013. BJE határozat iránymutatásának megfelelően -, az alanyi és tárgyi oldal vizsgálatát követően megállapítható, hogy a vádlottat az élet kioltására irányuló eshetőleges szándék vezette a cselekménye elkövetése során. A tárgyi tényezőket értékelve az rögzíthető, hogy a vádlott az élet kioltására alkalmas eszközökkel (a vádlott által vásárolt gáz riasztófegyverrel, illetőleg a nála tartott 16 cm pengehosszúságú késsel) támadt a sértettre. Az elkövetés körülményeit és módját is vizsgálva megállapítható, hogy a vádlott támadása a sértett irányába erőteljes és kitartó volt, hiszen őt először a riasztó fegyverből leadott lövésekkel sebesítette meg, majd a földre került sértettet nagy erővel a hátán, tüdőtájékon megszúrta. A szúrás közvetlen életveszélyes állapotot eredményezett. A penge hosszúsága, illetőleg a hátba történt szúrás arra enged következtetni, hogy a vádlott a sértett halálának bekövetkezésében belenyugodott.

[20] Az alanyi tényezők köréből kiemelendő, hogy a vádlott támadásának kiváltó oka a sértetthez fűződő viszonya, féltékenysége volt. Ugyanis a korábbi élettársával már a sértett élt kapcsolatban, és ezért haragudott a sértettre és volt élettársára is. A cselekményt megelőzően a vádlott - előadása szerint - önvédelemből vásárolta a riasztó pisztolyt és a kést is, ezért tartotta magánál, azonban amikor meglátta a sértettet és volt élettársát, az indulata felszínre tört. A szándék tehát rögtönös, indulat vezérelt, a kísérlet közeli és befejezett volt.

[21] A büntetékiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel. Az elsőfokú bíróság súlyosító körülményként értékelte a vádlott által használt kés különösen veszélyes voltát, azonban ezt az ítéltábla mellőzi, mert hétköznapi eszközről van szó, amely önmagában nem veszélyes. Ugyancsak mellőzte az enyhítő körülmények sorából a vádlott személyiségzavarát, mivel a beszámítási képeséget nem befolyásoló személyiségzavar nem enyhítő körülmény az 56. BK vélemény értelmében. Ugyanakkor további enyhítő körülmény az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt időmúlás figyelemmel arra, hogy a vádlott ezalatt letartóztatásban volt. Súlyosító tényező a garázda, útonálló jellegű orvtámadás, illetve az ittas sértett sérelmére való elkövetés.

[22] Az elsőfokú bíróság a Btk. 80. § (2) bekezdése alapján helytállóan mutatta be az ítéletében, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény 5-15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel középértéke 10 év. Az enyhítő körülmények nagyobb számára figyelemmel arra is helyesen hivatkozott a törvényszék, hogy a vádlottal szemben a középértéket el nem érő mértékű szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt, figyelemmel arra is, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény befejezett és közeli kísérlet volt.

[23] Az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés tartalma a törvényi minimumot nem sokkal haladja meg, az egyúttal illeszkedik a büntetés kiszabási körülményekhez és a másodfokú bíróságnak a Be. 605. § (2) bekezdése értelmében tartózkodnia kell az elsőfokú bíróság ítéletének kisebb fokú megváltoztatásától. Ezért az ítéltábla az elsőfokon kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítésére nem látott törvényes indokot.

[24] A törvényszék a végrehajtandó szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 61. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdése alapján helyesen alkalmazott közügyek eltiltás mellékbüntetést a vádlottal szemben, amelynek indoka, hogy a más személy életének kioltására irányuló erőszakos magatartása miatt a vádlott méltatlan arra, hogy a közügyekben részt vegyen.

[25] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálat során a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is.

[26] Ennek során megállapította, hogy a bűnjelekről az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett, ugyanakkor több, a rendelkező részben megjelölt bűnjelet tartalmazó bűnjeljegyzék az elsőfokú ítélet kihirdetése után került betervezésre a bírósághoz, melyekről értelemeszerűen rendelkezni nem tudott.

[27] Az ítéltábla ezért a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja alapján a lefoglalt bűnjelek lefoglalását – mivel azokra az eljárás érdekében már nincs szükség - megszüntette és kiadni rendelte a sértett részére a Be. 321. § (1) bekezdése alapján.

[28] Egyúttal az eljárásjogi törvény 2024. március 1. napjától hatályos módosítását is figyelembe véve, a Be. 321.§ (5a) bekezdése értelmében figyelmeztette a sértettet az át nem vett dolog állam tulajdonában kerüléséről.

[29] Az elsőfokú bíróság a Be. 184. § (2) bekezdése d) pontja és a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában írt rendelkezés ellenére nem szerepeltette az ítélet rendelkező részében a vádlott állampolgárságát, ezt az ítéltábla pótolta.

[30] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés értelmében helybenhagyta azzal, hogy az ítélet fejrészeiben javította az ügyszámot.

[31] A másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 92. § (1) - (2) bekezdései alkalmazásával.

[32] A másodfokú eljárás során a kirendelt védő díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése alapján határozott.

Győr, 2024. április 17.

Dr. Széplaki László sk.
sk.

a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.

előadó bíró

Dr. Németh Balázs

bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2024. január 17. napján kelt 3.B.231/2023/15. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. április 17.

Dr. Széplaki László sk.

a tanács elnöke